

MAGDALENA SZOCHNER-SIEMIŃSKA – Autorka jest ekspertem w zakresie prawa administracyjnego i prawa pracy

Prawne podsumowanie roku 2015

W roku 2015 wiele zmian prawnych dotyczyło prawa pracy, ale na uwagę zasługuje także nowelizacja ewidencji ludności, Prawa budowlanego i planowania przestrzennego. Nie bez znaczenia są także ustawy „ustrojowe”, czyli ustawa o związkach metropolitalnych czy nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym.

Nowe przepisy z zakresu prawa pracy wprowadziły coroczne zmiany m.in. w postaci podwyższenia minimalnego wynagrodzenia za pracę, a także zmiany w zakresie wstępnych badań lekarskich, pozwalające zredukować koszty pracodawcy w zakresie kierowania nowo zatrudnianych pracowników na badania wstępne. Ponadto ustawodawca przewidział dalsze zmiany w zakresie prawa meldunkowego, a także uproszczenie procedur z zakresu prawa budowlanego, co również stanowi krok w stronę osób zainteresowanych budową własnego domu. Ustawodawca przygotował też kolejną partię zmian w zakresie możliwo-

ści zdobywania uprawnień przez kierowców, m.in. w zakresie ekojazdy, jak również zmiany w zakresie ogłaszania upadłości konsumenckiej rozszerzające krąg uprawnionych, zmiany w zakresie prawa spadkowego wprowadzające znaczne zmiany w zakresie odpowiedzialności za długi spadkowe, oraz zmiany w zakresie świadczeń rodzinnych. Jeśli chodzi o te ostatnie, to kluczowych zmian należy spodziewać się jednak w roku 2016, w związku z wprowadzeniem świadczenia rodzicielskiego oraz zapowiadanych zmian w zakresie przyznawania 500 zł na drugie i kolejne dziecko bez różnicowania kryterium dochodowego.

Przegląd najważniejszych zmian z podaniem opisu zmiany i jej podstawy prawnej

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
Prawo pracy		
Zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę	Od 1 stycznia 2015 r. pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy otrzymali za nią minimum 1750 zł brutto .	rozporządzenie Rady Ministrów z 11 września 2014 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r.
Wynagrodzenie pracownika w pierwszym roku pracy	Wysokość wynagrodzenia pracownika w pierwszym roku pracy nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, czyli 1400 zł (1750,00 zł × 80%).	art. 6 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
Wysokość dodatku za pracę w porze nocnej	Zmiana wysokości dodatku jest związana bezpośrednio ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ustalając dodatek za pracę w porze nocnej, dzielimy wynagrodzenie minimalne przez nominalną godzinę przypadającą do przepracowania w danym miesiącu. Uzyskaną kwotę mnożymy przez stawkę dodatku – 20%. Wynik ten stanowi wynagrodzenie za jedną godzinę pracy w porze nocnej. Wysokość dodatku wyniosła w: <ul style="list-style-type: none"> ● styczniu, lutym, maju, sierpniu, listopadzie – 2,19 zł (1750/160 × 20%), ● marcu, wrześniu, październiku – 1,99 zł (1750/176 × 20%), ● kwietniu, czerwcu, grudniu – 2,08 zł (1750/168 × 20%), ● lipcu – 1,90 zł (1750/184 × 20%). 	art. 151 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.).
Wstępne badania lekarskie	Bez zmian pozostają zapisy, zgodnie z którymi badaniom wstępnym podlegają osoby przyjmowane do pracy, pracownicy młodociani przenoszeni na inne stanowiska oraz pracownicy przenoszeni na stanowiska pracy, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe.	art. 229 § 1 ¹ k.p.

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	<p>Wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przyjmowane ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą, ● przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli przedstawią pracodawcy aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie, a pracodawca stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy, z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych. 	
Odstąpienie od przeprowadzenia badań	Zwolnienie ze wstępnych badań lekarskich dotyczy również osób przyjmowanych do pracy u nowego pracodawcy w przypadku, jeżeli przedstawią aktualne orzeczenie lekarskie uzyskane na podstawie skierowania wydane przez poprzedniego pracodawcę, stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach środowiska pracy odpowiadających warunkom występującym na nowym stanowisku pracy.	art. 229 § 1 ¹ pkt 2 k.p.
Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne		
Minimalna podstawa wymiaru zasiłku chorobowego	<p>Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego dla pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, po odliczeniu kwoty składek na ubezpieczenia społeczne. Dlatego minimalna podstawa zasiłku chorobowego w 2015 roku wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1510,08 zł – dla pracownika zatrudnionego powyżej jednego roku (1750,00 zł – 13,71%), ● 1208,06 zł – dla pracownika zatrudnionego w pierwszym roku pracy (1400,00 zł – 13,71%). 	art. 92 § 2 k.p., art. 45 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej: ustawa zasiłkowa)
Prawo budowlane		
Rezygnacja z pozwolenia na budowę i przebudowę domu jednorodzinnego	<p>Pozwolenia na budowę nie wymaga budowa m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i uzupełniających zabudowę zagrodową w ramach istniejącej działki siedliskowej: <ol style="list-style-type: none"> a) parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m, b) płyt do składowania obornika, c) szczelnych zbiorników na gnojówkę lub gnojowicę o pojemności do 25 m³, d) naziemnych silosów na materiały sypkie o pojemności do 30 m³ i wysokości nie większej niż 4,50 m, e) suszarni kontenerowych o powierzchni zabudowy do 21 m²; 1a) wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane; 2) wolno stojących parterowych budynków gospodarczych, w tym garaży, altan oraz przydomowych ganków i oranżerii (ogrodów zimowych) o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki. <p>Nowelizacja dotyczy budynków, których obszar oddziaływania nie przekracza granic działki objętej inwestycją, czyli nie narusza granic sąsiedniej działki (sąsiadów).</p> <p>Zamiast pozwolenia wystarczy wówczas zgłoszenie budowy wraz z projektem budowlanym i dołączenie dokumentów wymaganych w trybie pozwolenia na budowę dla danego budynku. Projekt musi być zgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Jeżeli w ciągu 30 dni starosta nie wniesie zastrzeżeń – można będzie rozpoczynać budowę.</p>	art. 29 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (dalej: Prawo budowlane)
Likwidacja obowiązku zgłoszenia planowanego terminu rozpoczęcia prac budowlanych	Aktualnie inwestor na siedem dni przed planowanym rozpoczęciem prac budowlanych ma obowiązek zgłosić ten fakt nadzorowi budowlanemu. Większość osób budujących domy przyznaje, że obowiązek ten jest uciążliwy i dlatego m.in. podjęto decyzję o jego likwidacji.	art. 82b Prawa budowlanego
Projekt budowlany	Ulega skróceniu lista obowiązkowych elementów projektu budowlanego. Nowelizacja spowoduje zniesienie obowiązku dołączania oświadczeń o:	art. 34 Prawa budowlanego

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	zapewnieniu dostaw mediów, odbioru ścieków oraz o warunkach przyłączenia obiektu do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych. Zniesiony został nakaz dostarczenia oświadczenia zarządcy drogi o możliwości połączenia działki, na której będzie obiekt, z drogą publiczną.	
Obowiązek meldunkowy		
Rejestr Dowodów Osobistych	Powstał Rejestr Dowodów Osobistych (RDO) – centralny rejestr prowadzony w formie elektronicznej przez Ministra Spraw Wewnętrznych, w którym znajdują się wszystkie dane osobiste osób posiadających dowody osobiste. Przewiduje się opłaty za udostępnienie danych z RDO oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi w wysokości: <ul style="list-style-type: none"> ● 31 zł – za dane dotyczące jednego dokumentu lub dane jednej osoby, ● 0,30 zł – za jedno potwierdzenie istnienia lub nieistnienia ważnego dowodu osobistego, ● 31 zł – za udostępnienie dokumentacji związanej z jednym dowodem osobistym. Będą obowiązywały specjalne formularze wniosków o udostępnienie danych z RDO i dokumentacji dotyczącej dowodów osobistych.	art. 63 ust. 3 ustawy z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych
Rejestr PESEL.	Powstał rejestr PESEL – centralny zbiór danych, prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych, w którym zgromadzone są dane obywateli polskich oraz zamieszkałych w Polsce cudzoziemców. Zmieniły się formularze wniosków o nadanie numeru PESEL oraz wzory powiadomień o jego nadaniu lub zmianie (forma elektroniczna)	art. 3 ustawy z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (dalej: ustawa o ewidencji)
Likwidacja obowiązku meldunkowego	Od 1 stycznia 2018 r. zostanie zniesiony obowiązek meldunkowy. Również ten termin został dwukrotnie przesunięty – z 1 stycznia 2014 r., a następnie w lipcu 2015 r. z 1 stycznia 2015 r. W związku z tą zmianą, od 2018 roku ulegną likwidacji rejestry mieszkańców oraz rejestry zamieszkania cudzoziemców. Od tego momentu nie będzie się gromadzić danych dotyczących adresu i daty zameldowania oraz wymeldowania z pobytu stałego i czasowego, a także daty wyjazdu i powrotu z zagranicy.	art. 74 ustawy o ewidencji
Prawo jazdy		
Wprowadzenie tzw. ekojazdy	Zmieniły się zasady egzaminowania na prawo jazdy. Wśród zadań egzaminacyjnych realizowanych podczas części praktycznej egzaminu znajdują się zadania dotyczące energooszczędnej jazdy.	art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami
Prawo spadkowe		
Brak odpowiedzialności za długi spadkowe	Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Spadkobiercy, którzy nie złożą w ciągu 6 miesięcy oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, nie będą już ponosić nieograniczonej odpowiedzialności za długi wchodzące w jego skład. Ewentualna wartość odziedziczona majątku nie może być zatem niższa od wysokości długów spadkowych.	art. 1015 § 2 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.)
Upadłość konsumencka		
Prawa dla osoby fizycznej w postępowaniu upadłościowym	Istotne są zmiany w zakresie sprzedaży majątku. Sprzedaży konkretnych ruchomości może dokonać również dłużnik działający jako pełnomocnik syndyka – stosuje się wówczas ogólne przepisy o pełnomocnictwie. Istotne jest również zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych dłużnika – jeżeli sprzedana nieruchomość zaspokajała jego potrzeby mieszkaniowe, będzie on uprawniony do otrzymywania takiej ilości pieniędzy, która będzie pozwalała mu wynająć inne mieszkanie przez okres 24 miesięcy.	art. 491 § 12–13 ustawy z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej: Prawo upadłościowe)
Umarzanie zobowiązań bez planu spłaty	W przypadku gdy dłużnik nie będzie zdolny do dokonywania spłat w ramach planu spłaty wierzycieli, sąd będzie umarzać zobowiązania upadłego bez ustalania planu spłaty.	art. 491 § 15 Prawa upadłościowego
Świadczenia rodzinne		
Wzrost kryterium dochodowego podzielony na dwa etapy	Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych, zasiłek rodzinny nie jest świadczeniem o charakterze uznaniowym a uprawnienie przysługuje wyłącznie osobom spełniającym określone w przepisach kryterium dochodowe. Dochód rodziny oznacza sumę dochodów wszystkich członków rodziny na podstawie wskazanych dokumentów. Do 31 października 2015 r. wysokość kryterium dochodowego wynosiła 574 zł miesięcznie w przeliczeniu na	art. 5 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych; (dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych)

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	<p>osobę w rodzinie oraz 664 zł w sytuacji, gdy w rodzinie znajduje się dziecko niepełnosprawne. Jednakże wysokość kryteriów dochodowych oraz poszczególnych świadczeń rodzinnych podlega weryfikacji co 3 lata. Ostatnie zmiany w tym zakresie miały miejsce w listopadzie 2012 r. Zgodnie z rozporządzeniem z 7 sierpnia 2015 r. Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się, stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (dalej: rozporządzenie w sprawie dochodu), kryterium dochodowe ulega podwyższeniu w dwóch etapach:</p> <p>1) od 1 listopada 2015 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kryterium ogólne – 674 zł (wzrost o 100 zł), ● kryterium dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym – 764 zł (wzrost o 100 zł); <p>2) od 1 listopada 2017 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kryterium ogólne – 754 zł (wzrost o 80 zł), ● kryterium dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym – 844 zł (wzrost o 80 zł). 	
Wzrost wysokości świadczeń podzielony na trzy etapy	<p>Rozporządzenie w sprawie dochodu określa również szczegółowo wysokość poszczególnych świadczeń. Świadczenia, podobnie jak kryterium dochodowe, wzrosną, jednak w trzech etapach:</p> <p>Od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zasiłek rodzinny w wysokości 89 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia; ● zasiłek rodzinny w wysokości 118 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia; ● zasiłek rodzinny w wysokości 129 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia; ● dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka w wysokości 185 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 370 zł na wszystkie dzieci; ● dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, w wysokości 90 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego; ● dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w wysokości: <ul style="list-style-type: none"> a) 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia, b) 100 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia; ● dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w wysokości: <ul style="list-style-type: none"> a) 105 zł miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, b) 63 zł miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej. <p>Kolejne etapy obowiązywać będą od 1 listopada 2016 r. do 31 października 2017 r. i od 1 listopada 2017 r.</p>	rozporządzenie z 7 sierpnia 2015 r. Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (dalej: Rozporządzenie w sprawie dochodu)
Ochrona środowiska		
Zezwolenie na wycinkę drzew	Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków.	art. 29 pkt 7 ustawy z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawa o zmianie u.s.g.), tj. art. 83a ust. 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (dalej: u.o.p.)

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
Zezwolenie zależne od obwodu pnia	Konieczność uzyskania zezwolenia na wycinkę uzależniona jest od wielkości obwodu pnia drzewa, a nie, jak dotychczas, od jego wieku. Przepisów tych nie stosuje się do drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza: <ul style="list-style-type: none"> ● 35 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego, ● 25 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew. 	art. 83f ust. 1 pkt 3 u.o.p.
Opłaty za usunięcie drzew	Opłatę za usunięcie drzewa ustala się na podstawie stawki zależnej od obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm i od tempa przyrostu pnia drzewa na grubość poszczególnych rodzajów lub gatunków drzew oraz współczynników różnicujących stawki w zależności od lokalizacji drzewa. Jeżeli drzewo na wysokości 130 cm: <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada kilka pni – za obwód pnia drzewa przyjmuje się sumę obwodu pnia o największym obwodzie oraz połowy obwodów pozostałych pni; 2) nie posiada pnia – za obwód pnia drzewa przyjmuje się obwód pnia mierzony bezpośrednio poniżej korony drzewa. Opłatę za usunięcie krzewu ustala się na podstawie stawki za usunięcie jednego metra kwadratowego powierzchni pokrytej krzewami oraz współczynników różnicujących stawkę w zależności od lokalizacji krzewu. Za wielkość powierzchni pokrytej krzewami przyjmuje się wielkość powierzchni rzutu poziomego krzewu. Stawki opłat za usuwanie drzew nie mogą przekraczać za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm: <ol style="list-style-type: none"> 1) 97,88 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego do 25 cm; 2) 342,56 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego od 26 do 50 cm; 3) 648,42 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego od 51 do 100 cm; 4) 763,77 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego od 101 do 200 cm; 5) 681,63 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego od 201 do 300 cm; 6) 542,26 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego od 301 do 500 cm; 7) 376,07 zł – w przypadku obwodu pnia wynoszącego powyżej 500 cm. 	art. 85 ust. 1 u.o.p.
Kary administracyjne	Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za: <ul style="list-style-type: none"> ● usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia; ● usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości; ● zniszczenie drzewa lub krzewu; ● uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa. Kara wymierzana jest posiadaczowi nieruchomości albo właścicielowi urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., albo innemu podmiotowi, jeżeli działał bez zgody posiadacza nieruchomości. W myśl nowych przepisów, usunięcie powyżej 30% korony będzie podlegało karze za uszkodzenie drzewa w wysokości 60% opłaty za usunięcie drzewa, a powyżej 50% korony będzie uznawane jako zniszczenie drzewa, za co kara wyniesie dwukrotność opłaty.	art. 88 ust. 1 u.o.p.

PODSTAWY PRAWNE

- ▶ Ustawa z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 970; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1327)
- ▶ Ustawa z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. nr 217, poz. 1427; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1337)
- ▶ Ustawa z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. nr 167, poz. 1131; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1888)
- ▶ Ustawa z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 233)
- ▶ Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. nr 154, poz. 1791; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1359)
- ▶ Ustawa z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1679; ost. zm. Dz.U. z 2005 r. nr 157, poz. 1314)
- ▶ Ustawa z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. nr 60, poz. 636; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1066)
- ▶ Ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1409; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1549)
- ▶ Ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 502; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1268)
- ▶ Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1830)
- ▶ Rozporządzenie z 7 sierpnia 2015 r. Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2015 r. poz. 1238)
- ▶ Rozporządzenie Rady Ministrów z 11 września 2014 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1220)
- ▶ Ustawa z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1045)
- ▶ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 92, poz. 800; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 1045)